

ΣΩΜΑΤΕΙΟ “ΔΙΑΖΩΜΑ”

**ΡΩΜΑΪΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΥΚΗΣ
ΧΟΡΗΓΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ**

ΜΕΛΕΤΗΤΕΣ :

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΝΑΒΑΚΗΣ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Ε.Μ.Π.

ΛΙΑΝΑ ΕΥΘΥΜΙΑΔΟΥ - ΚΑΝΑΒΑΚΗ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ - ΑΝΑΣΤΗΛΩΤΡΙΑ Msc. Ε.Μ.Π.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νήσος Λεύκη – Ο αρχαιολογικός χώρος

Το ρωμαϊκό θέατρο – Ανασκαφικά δεδομένα

Παλαιότερες επεμβάσεις - Υφιστάμενη κατάσταση

Αναγκαιότητα νέων επεμβάσεων

Προγραμματισμός εργασιών – Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

Νήσος Λεύκη – Ο αρχαιολογικός χώρος

Σε απόσταση 3,6 ναυτικών μιλίων από τις νοτιοανατολικές ακτές της Κρήτης, νοτιοανατολικά του ακρωτηρίου Γούδουρας, στο Λιβυκό πέλαγος, βρίσκεται σύμπλεγμα νησίδων. Η Λεύκη, όπως ήταν γνωστό στην αρχαιότητα (σημερινή ονομασία Κουφονήσι), είναι το μεγαλύτερο από τα πέντε νησιά του συμπλέγματος, με μέγιστο μήκος 2900μ στη διεύθυνση Β-Ν και 280μ στη διεύθυνση Α-Δ καλύπτοντας

μια έκταση 4,26 τετρ. χλμ., ενώ το μέγιστο ύψος του δεν ξεπερνά τα 74μ.

Το τοπίο είναι έρημο και σκεπασμένο σε πολλά σημεία με παχύ στρώμα άμμου, χωρίς ψηλή βλάστηση και νερό. Η Λεύκη, λόγω της δυσκολίας πρόσβασης της από τις απέναντι ακτές της Κρήτης, κατάφερε μέχρι τις μέρες μας να διατηρήσει ένα κλειστό και ιδιαίτερο φυσικό περιβάλλον σε συνδυασμό με πλήθος διάσπαρτων αρχαιολογικών καταλοίπων. Το σύνολο της έκτασης του νησιού καταλαμβάνεται από αρχαιότητες οι οποίες χρονολογούνται από την ΠΜ περίοδο μέχρι την μεταβυζαντινή, αφού τα σπήλαια της δυτικής ακτής χρησιμοποιήθηκαν ως εξωκκλήσια. Ανάμεσα τους, μινωικές και ρωμαϊκές εγκαταστάσεις κατεργασίας πορφύρας, ελληνορωμαϊκές αρχαιότητες (αρχαίος οικισμός, θέατρο, βαλανείο, τμήματα υδρευτικού δικτύου – κτιστοί αγωγοί και θολωτές δεξαμενές, ναός με κολοσσικό άγαλμα), σπηλαιώδεις κοιλότητες με τοιχογραφίες κ.α.

Πρώτος ο Πλίνιος αναφέρει τη νήσο Leuce¹. Το νησί ήταν γνωστό από την επιγραφή της «διαιτησίας των Μαγνήτων»², η οποία αναφέρεται στις διαφορές μεταξύ

1 Liber IV, 12

2 Η επιγραφή βρίσκεται εντοιχισμένη στην πρόσοψη του καθολικού της Μονής Τοπλού.

Ιτάνου και Ιεράπυτνας, ισχυρές πόλεις της ανατολικής Κρήτης, σχετικά με τα όρια της κυριαρχίας τους, με κυριότερη διεκδίκηση της Ιεράπυτνας τη νήσο Λεύκη. Η δαιτησία του 132π.Χ. δικαίωσε την Ίτανο στην οποία η Λεύκη ανήκε προγονικά.

Το νησί κατά την αρχαιότητα ήταν εύφορο, πλούσιο και σημαντικό κέντρο εμπορίου και αλιείας πορφύρας - γαστερόποδων του γένους *Murex Trunculus* και σπόγγων. Οι κάτοικοι της Λεύκης ήταν καλοί γνώστες της κατεργασίας της πορφύρας εξυπηρετώντας τις ανάγκες των ηγεμόνων της Κρήτης αλλά και της Αιγύπτου με την οποία είχαν αναπτυχθεί εμπορικές σχέσεις. Η αξία της βαφής - πορφύρα – την εποχή αυτή ισοδυναμούσε με το βάρος της σε ασήμι.

Ελάχιστοι ξένοι περιηγητές επισκέφθηκαν τη Λεύκη. Πρώτος επισκέπτεται το νησί, το 1865, ο άγγλος ναύαρχος T.B. Spratt και περιγράφει με αρκετή σαφήνεια την ύπαρξη ενός ναού και τμήματα από μαρμάρινο άγαλμα στα νότια, έναν οικισμό στα βόρεια και δεξαμενές νερού στο κέντρο περίπου του νησιού. Ακολούθησαν το 1903 οι άγγλοι αρχαιολόγοι R.C. Bosanquet και C.T. Currelly οι οποίοι επισκέφθηκαν το νησί και εξέτασαν τις αρχαιότητες που περιέγραφε ο T.B. Spratt και το 1943 δημοσιεύουν τις δικές τους παρατηρήσεις συνοδευόμενες από τρία σκίτσα μινωικών αγγείων και όστρεα πορφύρας. Η δυσκολία μετάβασης στο νησί λόγω έλλειψης μεταφορικού μέσου αλλά και των ακραίων καιρικών συνθηκών – το χειμώνα το στενό ανάμεσα στις ακτές της Κρήτης και της Λεύκης σαρώνεται από τρικυμίες και το καλοκαίρι από επικίνδυνα μελτέμια – δεν επιτρέπουν την περαιτέρω μελέτη των αρχαιοτήτων.

Μόλις το 1967 και αργότερα το 1971 επισκέπτεται το νησί ο αμερικανός αρχαιολόγος

Βρέθηκε στην Ίτανο και τοποθετήθηκε σε αυτή τη θέση από τον Άγγλο περιηγητή Pashley στα τέλη του 19ου αιώνα. Ένα ακόμα αντίγραφο βρέθηκε στο ναό της Λευκοφρυγνής Αρτέμιδας στη Μικρασιατική Μαγνησία. Πρόκειται για την τρίτη σε σειρά δαιτησία που έλαβε χώρα το 112/111π.Χ. καθώς οι διάδικοι δεν δέχονταν τις αποφάσεις των δυο προηγούμενων δαιτησιών και ζητούσαν νέα κρίση από τη ρωμαϊκή Σύγκλητο. Πρόκειται για δαιτησία που έλαβε χώρα το 132π.Χ. από επιτροπή 18 κατοίκων της Μαγνησίας, οι οποίοι εκλέχθηκαν από το λαό της έπειτα από αίτημα του Ρωμαίου Leucius Calpurnius Piso για την διευθέτηση των οριακών διαφορών μεταξύ της Ίτανου και της Ιεράπυτνας.

Αρχαιότητες, κτιστός αγωγός και κινστέρνα όπως δημοσιεύθηκαν το 1972 από τον αρχαιολόγο αΑ. Leonard Jr

A. Leonard Jr, ο οποίος παρατηρεί και καταγράφει τις επιφανειακές αρχαιότητες. Όπως ο ίδιος αναφέρει το 1972 όταν δημοσιεύει τις παρατηρήσεις του, στη πρώτη του επίσκεψη το 1967 ήταν δυνατή η παρατήρηση και φωτογράφιση των αρχαιοτήτων που είχε δει και ο T.B. Spratt. Το 1971 όμως όταν επισκέπτεται ξανά το νησί το βρίσκει πλήρως αλλαγμένο από τις αμμοκαλύψεις.

Τον Ιανουάριο του 1975 με τη βοήθεια του ωκεανογραφικού "Καλυψώ" και κάτω από δύσκολες καιρικές συνθήκες, ο αρχαιολόγος Ν. Παπαδάκης επισκέπτεται

για πρώτη φορά τη Λεύκη. Το 1976, η Εφορεία Κλασικών και Προϊστορικών Αρχαιοτήτων Ανατολικής Κρήτης με υπεύθυνο αρχαιολόγο τον ίδιο, άρχισε τη συστηματική ανασκαφή του νησιού οι οποίες συνεχίστηκαν με μικρές διακοπές μέχρι το 1987, με εργατικό προσωπικό από το χωριό Αγία Τριάδα και για διαστήματα είκοσι ημερών το χρόνο. Οι εργασίες διεξάγονταν κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες, με αποκλεισμούς λόγω των ισχυρών ανέμων, υψηλές θερμοκρασίες και ισχυρές ετήσιες επικαλύψεις άμμου.

Σήμερα το νησί είναι ακατοίκητο και κανείς – από τους κατοίκους των απέναντι χωριών – δεν θυμάται να υπήρχε στη Λεύκη μόνιμη εγκατάσταση οικισμού. Την ίδια απουσία κατοίκων φανερώνουν και τα ενετικά αρχεία με το σημερινό όνομα του νησιού Coufonisi. Στο ανατολικό τμήμα της Λεύκης υπάρχουν σύγχρονες

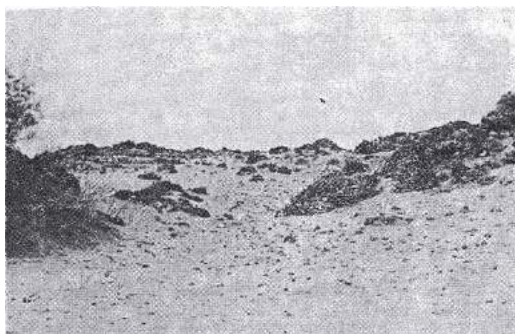
εγκαταστάσεις οικογένειας βοσκών – μετόχι – οι οποίες από το 1976 είναι εγκαταλειμμένες.

Το ρωμαϊκό θέατρο – Ανασκαφικά δεδομένα

Τα στοιχεία για την μορφή και την κατασκευή του θεάτρου που ακολουθούν, προέρχονται από τις δημοσιεύσεις του ανασκαφέα του καθώς σήμερα το μεγαλύτερο τμήμα του θεάτρου είναι καλυμμένο από παχύ στρώμα άμμου και δεν είναι ορατό.

Το θέατρο βρίσκεται στη ΒΔ ακτή του νησιού προσανατολισμένο προς το βορρά και θέα προς την Κρήτη. Σύμφωνα με τις δημοσιεύσεις του αρχαιολόγου Ν. Παπαδάκη, το θέατρο αποκαλύφθηκε μετά τη σκαφή βάθους 6μ. σε έκταση δύο στρεμμάτων περίπου στην περιοχή όπου ήταν ορατή η τελευταία - ανώτερη σειρά εδωλίων του κοίλου. Το θέατρο, σύμφωνα πάντα με τον ανασκαφέα του, κατασκευάστηκε το 2ο μ.Χ. αιώνα επί των αυτοκρατόρων Αδριανού ή Αντωνίου και καταστράφηκε βίαια και πυρπολήθηκε στα τέλη του 4ου μ.Χ. αιώνα.

Το κοίλον χωρητικότητας 1050 θεατών περίπου, κατασκευάζεται κατά το μεγαλύτερο τμήμα του σε φυσική πλαγιά μαργαϊκού ασβεστόλιθου λευκού χρώματος, ενώ η δυτική πλευρά στηριζόταν σε αναλημματικό τοίχο ο οποίος έχει καταρρεύσει. Έχει

Το θέατρο όπως δημοσιεύθηκε στην Αμάλθεια 1976 ο αρχαιολόγος Ν. Παπαδάκης.

δώδεκα σειρές εδωλίων και σχήμα σχεδόν ημικυκλικό με μήκος μέγιστης χορδής 34μ. Οι σειρές των εδωλίων είναι ορατές στο σύνολο τους μόνο στο δυτικό τμήμα ενώ στο ανατολικό τμήμα σώζονται μόνο οι έξι σειρές από την 4η μέχρι και την 8η. Στις θέσεις των υπολοίπων σειρών διατηρείται η λάξευση του φυσικού βράχου για τη διαμόρφωση της λιθόκτιστης κατασκευής των εδωλίων. Το κεντρικό τμήμα του κοίλου είναι πλήρως κατεστραμμένο και δεν διακρίνεται κανένα ίχνος λάξευσης πάνω στο μαργαϊκό σχηματισμό. Από τους πλάγιους αναλημματικούς τοίχους του κοίλου προς την πλευρά των θολωτών παρόδων, σώζονται μόνο τα χαμηλά προς την ορχήστρα τμήματα.

Το ρωμαϊκό θέατρο Λεύκης κρυμμένο κάτω από αμμοθίνες.

Τα εδώλια είναι κτιστά από μικρούς αργούς λίθους και κουρασάνι. Έχουν ύψος 40εκ. και πλάτος 80-90εκ. συμπεριλαμβανομένης της ζώνης μεταξύ του καθίσματος και της θέσης των ποδιών του υπερκείμενου θεατή. Το εξωτερικό τμήμα των εδωλίων, φέρει τη χαρακτηριστική διαμόρφωση για την τοποθέτηση πήλινων πλακών στο τμήμα που αντιστοιχεί στην θέση του θεατή πλάτους 30εκ. και βάθους 4-5εκ. ενώ το υπόλοιπο τμήμα όπου πατούσαν τα πόδια του θεατή της υπερκείμενης σειράς έμενε χωρίς επένδυση.

Μεταξύ της ορχήστρας και της πρώτης σειράς εδωλίων και μεταξύ των πλάγιων παρόδων διαμορφώνεται ένα προστατευτικό όριο πλάτους 70εκ. και ύψους 45εκ. Η ορχήστρα είναι λίγο μεγαλύτερη από ημικύκλιο και είναι στρωμένη με πατημένο άσπρο χώμα πάνω στο οποίο πιθανό να υπήρχαν πήλινες πλάκες. Η ανασκαφική έρευνα κατέδειξε την παρουσία φερτού χώματος σκούρου χρώματος πάχους

Το θέατρο όπως φαίνεται από την παραλία.

50εκ. το οποίο είχε σκοπό να καλύψει τις ανωμαλίες του φυσικού εδάφους και να διαμορφώσει την τελική στάθμη του υποστρώματος για το τελικό δάπεδο. Η είσοδος στο θέατρο γινόταν από δύο πλάγιες θολωτές παρόδους, από τις οποίες σώζονται μόνο οι αρχές των αναληματικών τοίχων του κοίλου. Η ανατολική πάροδος οδηγεί στον οικισμό, ενώ εκατέρωθεν της οδού έχουν έρθει στο φως μεγάλες οικίες πλουσίων. Τα ανασκαφικά ευρήματα από τις οικίες του οικισμού δείχνουν ότι πρόκειται για οικισμό ψαράδων, με κύρια ασχολία την επεξεργασία πορφύρας.

Το σκηνικό οικοδόμημα περιλαμβάνει προσκήνιο (λογείον), υποσκήνιο, και πλάγια παρασκήνια από τα οποία είναι ορατό μόνο το ανατολικό. Από τα ευρήματα που ήλθαν στο φως αναφέρονται μαρμάρινα ιωνικά κιονόκρανα και βάσεις, λίθινες παραστάδες, ημικίονες, συνανήκοντα τμήματα κίονα από έγχρωμο μάρμαρο (τελικό ύψος 3,46μ.), τμήματα τεσσάρων τουλάχιστον αγαλμάτων, έγχρωμα επιχρίσματα με ζωγραφικό διάκοσμο, πήλινες και μαρμάρινες πλάκες από την επένδυση της σκηνής. Βρέθηκαν επίσης δύο νομίσματα τα οποία αποδίδονται στον αυτοκράτορα Ονώριο (393 – 423μ.Χ.).

Ο χώρος σήμερα είναι επισκέψιμος κατά τους καλοκαιρινούς μήνες κυρίως. Η μεταφορά τους γίνεται στα πλαίσια μονοήμερης εκδρομής που οργανώνει τουριστικό γραφείο από τις απέναντι ακτές της Κρήτης.

Παλαιότερες επεμβάσεις - Υφιστάμενη κατάσταση

Την περίοδο από 22/9/1999 έως 26/9/1999 διεξάγονται στη Λεύκη εργασίες πεδίου για την αποτύπωση του θεάτρου από το Τμήμα Τοπογραφίσεων και Φωτογραμμετρίας του ΥΠ.ΠΟ. Τον Μάρτιο και Απρίλιο του 2010 διενεργήθηκε στη Λεύκη γεωφυσική χαρτογράφηση με τη μέθοδο του γεωραντάρ και της μαγνητικής χαρτογράφησης

Τα αποτελέσματα των γεωφυσικών διασκοπήσεων στην περιοχή του θεάτρου.

για την διερεύνηση του υπεδάφους του θεάτρου από το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι το σκηνικό οικοδόμημα σώζεται σε όλο το μήκος του με ύψος 60-80 εκ. και εκτείνεται σε βάθος 1,20μ. από την σημερινή επιφάνεια. Παράλληλα, φάνηκε ότι ο οικισμός εκτείνεται και πίσω από το σκηνικό οικοδόμημα του θεάτρου προς την παραλία και μετρήθηκε με ακρίβεια η απόσταση του θεάτρου από την ακτογραμμή που ορίζεται, σύμφωνα με την μελέτη στα 90μ.

Αναγκαιότητα νέων επεμβάσεων

Οι πολλαπλές αξίες που χαρακτηρίζουν τη Λεύκη – αρχαιολογικός χώρος - λόγω της πληθώρας των αρχαιοτήτων που συγκεντρώνει καθώς και του ιδιαίτερου φυσικού περιβάλλοντος του, επιβάλλει την ανάδειξη του και την οργάνωση του ως αρχαιολογικού και περιβαλλοντικού πάρκου. Ο αρχαιολογικός χώρος βρίσκεται σε

άμεση συσχέτιση και σε πλήρη αρμονία με το ιδιαίτερο φυσικό περιβάλλον που τον περιβάλλει το οποίο έχει διατηρηθεί αναλλοίωτο στις μέρες μας. Ο καθοριστικός λόγος για την διατήρηση του περιβάλλοντος – ενδημική βλάστηση και πανίδα - είναι η δυσκολία προσέγγισης του νησιού από μεγάλες μάζες πληθυσμού και ο περιορισμένος χρόνος παραμονής των επισκεπτών σε αυτό, χωρίς να παραλείπεται το γεγονός της απουσίας μόνιμων κατοίκων. Τα αρχαιολογικά κατάλοιπα που έχουν εντοπιστεί θα πρέπει να συντηρηθούν και να προστατευθούν στο σύνολο τους ώστε η ανάδειξη τους να παρουσιάζεται ενιαία διατηρώντας την αρμονία στις μεταξύ τους σχέσεις. Σε αντίθετη περίπτωση, αν σε αυτό το ιδιαίτερο και κλειστό περιβάλλον αποκατασταθεί μόνο ο χώρος του θεάτρου αυτό θα αποβεί σε βάρος των υπόλοιπων αρχαιοτήτων και εν γένει όλου του νησιού. Η συνολική ανάδειξη του χώρου – φυσικό περιβάλλον και αρχαιότητες – θα αποτελέσει κατάλληλο χώρο για περίπατο με παράλληλη εκπαίδευση.

Για το σκοπό αυτό κρίνονται αναγκαίες οι ακόλουθες επεμβάσεις :

Η δημιουργία κατάλληλης θέσης για την πρόσδεση του σκάφους που μεταφέρει τους επισκέπτες στο χώρο, σε περιοχή όπου θα είναι δυνατή η δημιουργία κατάλληλου χώρου υποδοχής επισκεπτών και απουσίας επιφανειακών ενάλιων αρχαιοτήτων.

- Δημιουργία διαδρομών περιήγησης, στάσεων και ανάπαυσης των επισκεπτών. Παράλληλα θα πρέπει να οριοθετηθούν τα μνημεία και να τοποθετηθούν ενημερωτικές πινακίδες. Η βελτίωση της αναγνωσιμότητας και της ανάδειξης των διάσπαρτων αρχαιολογικών καταλοίπων θέτει τις προϋποθέσεις του σεβασμού του χώρου από τους επισκέπτες κάτι που σήμερα δεν ισχύει.
- Καθαρισμός, συντήρηση και οριοθέτηση των διάσπαρτων αρχαιολογικών καταλοίπων στο σύνολο του αρχαιολογικού χώρου.

- Συγκεκριμένα για το χώρο του Ρωμαϊκού θεάτρου οι απαραίτητες επεμβάσεις συνοψίζονται ως ακολούθως :

- Το μνημείο βρίσκεται κάτω από μεγάλο στρώμα άμμου και υφίσταται φθορές οι οποίες το θέτουν σε κίνδυνο εάν δεν ληφθούν άμεσα μέτρα προστασίας του και εν συνεχεία ακολουθήσουν οι ενδεδειγμένες στερεωτικές εργασίες.

- Δεν έχει ολοκληρωθεί η ανασκαφή του μνημείου.

- Δεν υπάρχει λεπτομερής αποτύπωση του μνημείου.

- Η εικόνα του χώρου και τα διάσπαρτα αρχιτεκτονικά μέλη δημιουργούν σύγχυση στον επισκέπτη.

Προγραμματισμός εργασιών – Χρονοδιάγραμμα - Προϋπολογισμός

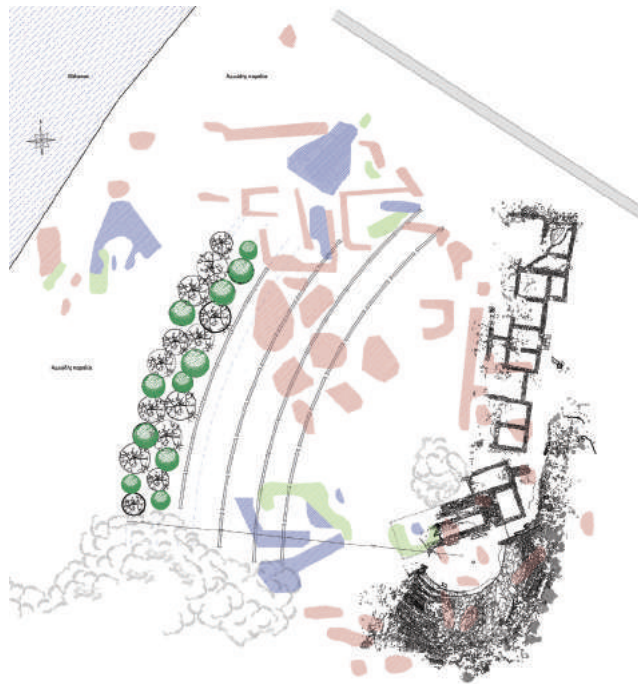
Οι αναγκαίες επεμβάσεις - εργασίες, τόσο αυτές που αφορούν στο θέατρο όσο και αυτές της δημιουργίας του αρχαιολογικού πάρκου, δύναται να αυτονομηθούν και να αποτελέσουν επιμέρους προγράμματα.

Α' Φάση - Πρόδρομες – άμεσες επεμβάσεις για το θέατρο

Προκειμένου να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις καθαρισμού του μνημείου από την άμμο και εν συνεχεία η ολοκλήρωση των ανασκαφικών ερευνών για την αποκάλυψη του συνόλου του σκηνικού οικοδομήματος και η λεπτομερής αρχιτεκτονική αποτύπωση του μνημείου κρίθηκαν αναγκαίες μια σειρά νέων επεμβάσεων οι οποίες έχουν ως στόχο τον περιορισμό και εν συνεχεία τη δημιουργία - μεταφορά των αμμοθινών μακριά από την περιοχή του θεάτρου ενώ παράλληλα το τοπίο - οικοσύστημα θα διατηρεί την αυθεντικότητά του. Οι επεμβάσεις αυτές περιλήφθηκαν στην μελέτη για την λήψη άμεσων μέτρων αντιμετώπισης της

αμμοκάλυψης του θεάτρου η οποία εγκρίθηκε από το ΥΠ.ΠΟ.Α. με την υπ' αριθμ. 46/12-2-15 απόφαση του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων Κρήτης. Οι εργασίες που προβλέπονται είναι οι ακόλουθες :

- I. Φύτευση των φυτών και τοποθέτηση των ξύλινων αμμοπαγίδων
- II. Ανασκαφικός καθαρισμός της περιοχής του θεάτρου
- III. Ολοκλήρωση της ανασκαφικής έρευνας του μνημείου
- IV. Πλήρης και λεπτομερής αρχιτεκτονική αποτύπωση του μνημείου

Η εγκεκριμένη πρόταση για την τοποθέτηση των αμμοπαγίδων και τις θέσεις φύτευσης των προτεινόμενων φυτών

Οι παραπάνω επεμβάσεις όπως αυτές περιγράφονται κατ' εκτίμηση θα απαιτήσουν ένα χρονικό διάστημα 36 μηνών και το κόστος εκτιμάται σε 28.000,00Ευρώ.

Β' Φάση - Αποκατάσταση του θεάτρου

I. Μελέτη αποκατάστασης του θεάτρου

II. Συντήρηση – στερέωση του θεάτρου

III. Φυσικό – χημικές αναλύσεις για τη σύσταση, τις μηχανικές αντοχές των πετρωμάτων και των κονιαμάτων και σχεδιασμός νέων συμβατών υλικών για τις προτεινόμενες εργασίες στερέωσης και συμπλήρωσης.

IV. Μελέτη ανάδειξης του θεάτρου

Το κόστος των μελετών εκτιμάται σε 30.000Ευρώ και ο χρόνος εκπόνησης τους εκτιμάται σε έξι μήνες.

Γ' Φάση - Ανάδειξη του θεάτρου και της νησίδας Λεύκης σε αρχαιολογικό πάρκο

Μελέτη ανάδειξης της νησίδας Λεύκης σε αρχαιολογικό πάρκο (δημιουργία θέσης για την πρόσδεση μικρού σκάφους, χώρου υποδοχής επισκεπτών στο χώρο, καθορισμός διαδρομών περιήγησης, στάσεων ενημέρωσης και ανάπαυσης επισκεπτών).

Το κόστος των εργασιών εκτιμάται σε 45.000,00Ευρώ και ο χρόνος ολοκλήρωσης τους εκτιμάται σε 36 μήνες.